

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/794 όσον αφορά τη συνεργασία της Ευρωπόλ με ιδιωτικούς φορείς, την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την Ευρωπόλ προς υποστήριξη ποινικών ερευνών και τον ρόλο της Ευρωπόλ στην έρευνα και την καινοτομία»

[COM(2020) 796 final — 2020/0349 (COD)]

(2021/C 341/10)

Εισηγητής: ο κ. **Philip VON BROCKDORFF**

Αίτηση γνωμοδότησης	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 24.2.2021
Νομική βάση	Άρθρο 304 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αρμόδιο όργανο	Απασχόληση, κοινωνικές υποθέσεις, δικαιώματα του πολίτη
Έγκριση από το τμήμα	26.5.2021
Έγκριση από την ολομέλεια	9.6.2021
Σύνοδος ολομέλειας αριθ.	561
Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας (υπέρ/κατά/αποχές)	233/2/3

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1. Η ΕΟΚΕ επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής για ενίσχυση της εντολής της Ευρωπόλ, στον βαθμό που βελτιώνει τις διασφαλίσεις για την προστασία των δεδομένων και τις ερευνητικές ικανότητες. Αυτό θα ενισχύσει την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατικής δραστηριότητας και θα ενισχύσει την επιχειρησιακή αστυνομική συνεργασία στα κράτη μέλη της ΕΕ για την προστασία των πολιτών μας.

1.2. Η ΕΟΚΕ επικροτεί επίσης την προτεινόμενη συνεργασία της Ευρωπόλ με τρίτες χώρες, καθώς και τη δυνατότητα συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς ή χειριστές, ιδίως όσον αφορά την ανταλλαγή δεδομένων. Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι οι ιδιωτικοί φορείς θα πρέπει να διαθέτουν σημείο επαφής σε επίπεδο ΕΕ, όπου θα μπορούσαν να αναφέρουν πληροφορίες που ενδέχεται να είναι χρήσιμες για τις ποινικές έρευνες. Η πρόταση της Επιτροπής θα καλύψει αυτό το κενό.

1.3. Η ΕΟΚΕ επικροτεί επίσης την πρόταση της Επιτροπής, δεδομένου ότι αποσκοπεί στην υποστήριξη των αρχών πρόληψης του εγκλήματος ώστε να βρουν καινοτόμες λύσεις για την αντιμετώπιση του διεθνούς εγκλήματος και να συμβαδίζουν με το εξελισσόμενο τοπίο. Η πρόταση θα αναπτύξει επίσης τις αρμοδιότητες και τις ερευνητικές ικανότητες της Ευρωπόλ και των εθνικών υπηρεσιών επιβολής του νόμου.

1.4. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει ότι η ενίσχυση της ικανότητας της Ευρωπόλ πρέπει να περιλαμβάνει την ιεράρχηση των διασυνοριακών ερευνών, ιδίως όσον αφορά τις σοβαρές επιθέσεις κατά μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος και ερευνητών δημοσιογράφων που διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στην αποκάλυψη κρουσμάτων διαφθοράς, απάτης, κακοδιαχείρισης και άλλων παραπτώματων στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα.

1.5. Η ΕΟΚΕ είναι επίσης της γνώμης ότι δεν υπάρχει λόγος ανησυχίας όσον αφορά την προστασία της ιδιωτικής ζωής και τα θεμελιώδη δικαιώματα κατά την επεξεργασία των δεδομένων. Αντίθετα, η επικαιροποιημένη και εναρμονισμένη νομοθεσία θα καταστήσει δυνατή την αποτελεσματικότερη εξέταση των θεμάτων που σχετίζονται με την προστασία των δεδομένων, επιτυγχάνοντας παράλληλα ισορροπία μεταξύ των απαιτήσεων ασφάλειας των επιμέρους κρατών μελών και των απαιτήσεων της ΕΕ.

1.6. Επί του παρόντος, η Ευρωπόλ δεν είναι σε θέση να παρέχει στις αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών απευθείας και σε πραγματικό χρόνο πληροφορίες σχετικά με εγκληματικές δραστηριότητες που προέρχονται από τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς. Συνεπώς, με τις τροποποιήσεις της πρότασης επιδιώκεται η αντιμετώπιση αυτού του κενού ασφάλειας και η δημιουργία μιας νέας κατηγορίας καταχωρίσεων για αποκλειστική χρήση από την Ευρωπόλ σε καθορισμένες περιστάσεις. Η ΕΟΚΕ επικροτεί συνεπώς τη δημιουργία μιας νέας κατηγορίας καταχωρίσεων στο Σύστημα Πληροφοριών Σύνγκεν.

1.7. Η ενίσχυση των εξουσιών και των πόρων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής συνεπάγεται δέσμευση για αποδοτικότητα, διότι η κλίμακα καθιστά δυνατές οικονομικά αποδοτικές προσπάθειες. Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι η προτεινόμενη αύξηση του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αποτελεί θετική απάντηση στην περαιτέρω προστασία των πολιτών της ΕΕ, καθώς και στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των εθνικών υπηρεσιών επιβολής του νόμου. Ωστόσο, αναμένει ότι η αύξηση αυτή θα αντικατοπτρίζεται στον αριθμό του επιχειρησιακού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και στην αυξημένη οργανωτική αποτελεσματικότητά της.

1.8. Συνολικά, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι οι προτάσεις αποτελούν αναμφίβολα ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση, καθώς διευρύνουν τον ρόλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσον αφορά την αντιμετώπιση μεταβαλλόμενων καταστάσεων. Ωστόσο, το έργο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα εξακολουθήσει να βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στις δράσεις και στις ενέργειες των κρατών μελών και στα δεδομένα που συγκεντρώνονται από τις εθνικές υπηρεσίες επιβολής του νόμου. Συνεπώς, και ιδίως στο πλαίσιο ενός ολοένα και πιο παγκοσμιοποιημένου περιβάλλοντος, ίσως να είναι σκόπιμο να αναρωτηθούμε εάν είναι καιρός να επιτρέψουμε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ενεργεί με δική της πρωτοβουλία.

1.9. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΟΚΕ πιστεύει επίσης ότι ενδέχεται να χρειαστεί να ληφθούν στο μέλλον πιο τολμηρά μέτρα για τη διεύρυνση της νόμιμης εντολής και του πεδίου αρμοδιοτήτων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Όπως αναγνωρίζεται στις προτάσεις, το οργανωμένο έγκλημα έχει εξελιχθεί πολύ, και τα πλέον επικίνδυνα εγκληματικά κυκλώματα είναι ολοένα και περισσότερο διακρατικά. Δεδομένου ότι το οργανωμένο έγκλημα εξελίσσεται συνεχώς, η εντολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα πρέπει να προσαρμοστεί, ώστε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να καταστεί ακόμη πιο κεντρικός παράγοντας στην ευρωπαϊκή ασφάλεια.

1.10. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η ΕΟΚΕ συνιστά, σε κάποιο σημείο, μια ανεξάρτητη αναθεώρηση του ρόλου και των αρμοδιοτήτων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η επανεξέταση θα διερευνήσει επίσης τον τρόπο με τον οποίο οι πρακτικές των εθνικών αρχών επιβολής του νόμου και οι διαδικασίες συγκέντρωσης δεδομένων επηρεάζουν τις αναλύσεις που παρέχει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η επανεξέταση αυτή θα λάβει επίσης υπόψη τις απόψεις της κοινωνίας των πολιτών και των κοινωνικών εταίρων, καθώς και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων φορέων.

2. Η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

2.1. Ανταποκρινόμενη στις αυξανόμενες απειλές για την ασφάλεια, ιδίως αυτές που θέτουν οι εγκληματικές οργανώσεις, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε στις 9 Δεκεμβρίου 2020 πρόταση κανονισμού για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/794 όσον αφορά τη συνεργασία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με ιδιωτικούς φορείς, την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή προς υποστήριξη ποινικών ερευνών και τον ρόλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην έρευνα και την καινοτομία.

2.2. Η πρόταση επιχειρεί να εξετάσει τα ακόλουθα βασικά ζητήματα:

- i) παροχή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή της δυνατότητας να συνεργάζεται αποτελεσματικά με ιδιωτικούς φορείς·
- ii) παροχή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή της δυνατότητας να στηρίζει τα κράτη μέλη με την ανάλυση μεγάλων και σύνθετων συνόλων δεδομένων (μαζικά δεδομένα)·
- iii) παροχή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή της δυνατότητας να ζητήσει από τις αρμόδιες αρχές κράτους μέλους να κινηθούν, να διεξαγάγουν ή να συντονίσουν έρευνα για έγκλημα που θίγει κοινό συμφέρον το οποίο καλύπτεται από πολιτική της ΕΕ, ανεξάρτητα από τη διασυνοριακή διάσταση του εγκλήματος.

2.3. Η Επιτροπή θεωρεί επίσης αναγκαίο να ενισχυθεί η συνεργασία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO), καθώς και με τρίτες χώρες. Θα ενισχυθεί επίσης ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην έρευνα και την καινοτομία, το πλαίσιο προστασίας των δεδομένων της και η κοινοβουλευτική της εποπτεία.

2.4. Όσον αφορά την ενισχυμένη συνεργασία με ιδιωτικούς φορείς, η πρόταση καθορίζει κανόνες ώστε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ανταλλάσσει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα με ιδιωτικούς φορείς (προκειμένου ο οργανισμός να είναι σε θέση να λαμβάνει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα από αυτούς), να τους ενημερώνει για τις πληροφορίες που λείπουν και να καλεί τα κράτη μέλη να ζητούν από άλλους ιδιωτικούς φορείς την παροχή πρόσθετων πληροφοριών.

2.5. Βάσει των κανόνων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει επίσης τη δυνατότητα να ενεργεί ως τεχνικός διάυλος για τις ανταλλαγές μεταξύ των κρατών μελών και ιδιωτικών φορέων. Για τη βελτίωση της αντιμετώπισης κρίσεων, άλλοι κανόνες διέπουν τη στήριξη των κρατών μελών όσον αφορά την πρόληψη της διάδοσης σε ευρεία κλίμακα, μέσω διαδικτυακών πλατφορμών, τρομοκρατικού περιεχομένου (που σχετίζεται με συνεχιζόμενα ή πρόσφατα γεγονότα που απεικονίζουν προσβολή της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας ή ζητούν την άμεση προσβολή της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας).

2.6. Για να είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε θέση να επεξεργάζεται μεγάλα και σύνθετα σύνολα δεδομένων, η Επιτροπή προτίθεται να εισαγάγει τη δυνατότητα διενέργειας προκαταρκτικής ανάλυσης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με μοναδικό σκοπό να προσδιορίζεται κατά πόσο τα εν λόγω δεδομένα εμπίπτουν στις διάφορες κατηγορίες υποκειμένων των δεδομένων και συνδέονται με έγκλημα.

2.7. Για την αποτελεσματική στήριξη ποινικών ερευνών στα κράτη μέλη ή από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, σε ορισμένες περιπτώσεις, η Ευρωπόλ θα είναι σε θέση να επεξεργάζεται δεδομένα που έχουν αποκτήσει οι εθνικές αρχές ή η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία στο πλαίσιο ποινικών ερευνών – σύμφωνα με τις δικονομικές απαιτήσεις και εγγυήσεις που ισχύουν δυνάμει του εθνικού ποινικού δικαίου. Για τον σκοπό αυτό, η Ευρωπόλ θα είναι σε θέση να επεξεργάζεται (και να αποθηκεύει κατόπιν αιτήματος) όλα τα δεδομένα που περιέχονται σε φάκελο έρευνας που παρέχει το κράτος μέλος ή η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία για όσο χρονικό διάστημα ο οργανισμός στηρίζει τη συγκεκριμένη ποινική έρευνα.

2.8. Η Επιτροπή προτείνει επίσης τη δημιουργία μιας νέας κατηγορίας καταχωρίσεων στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν. Η πρόταση αυτή βασίζεται στο γεγονός ότι η Ευρωπόλ δεν είναι σε θέση να παρέχει στις αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών απευθείας και σε πραγματικό χρόνο πληροφορίες που προέρχονται από τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς σχετικά με πρόσωπα για τα οποία υπάρχουν υποψίες ή έχουν καταδικαστεί για αξιόποινες πράξεις και τρομοκρατικά εγκλήματα.

2.9. Από δημοσιονομική άποψη, στην πρόταση εκτιμάται ότι, για την περίοδο 2021-2027 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, θα χρειαστεί πρόσθετος προϋπολογισμός ύψους περίπου 180 εκατ. ευρώ και περίπου 160 πρόσθετες θέσεις.

3. Γενικές παρατηρήσεις

3.1. Η ασφάλεια της Ευρώπης σε όλους τους τομείς δραστηριότητάς της, είτε είναι ιδιωτικοί είτε δημόσιοι, αντιμετωπίζει εξελισσόμενες και όλο και πιο σύνθετες απειλές. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός, η προηγμένη τεχνολογία και η ευκολία με την οποία οι εγκληματίες μπορούν να αναπτύξουν εγκληματικές δραστηριότητες μέσω του διαδικτύου έχουν επιταχύνει τις εγκληματικές δραστηριότητες στην Ευρώπη και παγκοσμίως, με τη συχνότητα των περιπτώσεων κυβερνοεγκλήματος να αυξάνεται εκθετικά.

3.2. Η τρομοκρατία επίσης εξακολουθεί να αποτελεί σημαντική απειλή για την ελευθερία και τον τρόπο ζωής της ΕΕ και των πολιτών της. Η κρίση της νόσου COVID-19 έχει επιτείνει τις απειλές αυτές, με τις εγκληματικές οργανώσεις να εκμεταλλεύονται την κρίση και να προσαρμόζουν τους τρόπους λειτουργίας τους ή να αναπτύξουν νέες εγκληματικές δραστηριότητες.

3.3. Αυτές οι εξελισσόμενες απειλές κατά της ασφάλειας απαιτούν την αποτελεσματική στήριξη του έργου των εθνικών αρχών επιβολής του νόμου σε επίπεδο ΕΕ. Οι απειλές αυτές έχουν διασυννοιακό χαρακτήρα, απορρέουν από ευρύ φάσμα εγκλημάτων και εκδηλώνονται σε ομάδες οργανωμένου εγκλήματος που εμπλέκονται σε ευρύ φάσμα εγκληματικών δραστηριοτήτων.

3.4. Ενόψει αυτών των εξελίξεων, η ανάληψη δράσης σε εθνικό επίπεδο από μόνη της δεν επαρκεί για την αντιμετώπιση αυτών των διακρατικών προκλήσεων στον τομέα της ασφάλειας, και οι αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών αξιοποιούν όλο και περισσότερο τη στήριξη και την εμπειρογνωσία που προσφέρει η Ευρωπόλ, ο οργανισμός της ΕΕ για τη συνεργασία στον τομέα της επιβολής του νόμου, με στόχο την καταπολέμηση του σοβαρού εγκλήματος και της τρομοκρατίας.

3.5. Η Ευρωπόλ βρίσκεται στον πυρήνα της στήριξης που παρέχεται στα κράτη μέλη σε επίπεδο ΕΕ για την καταπολέμηση του σοβαρού εγκλήματος και της τρομοκρατίας. Ο οργανισμός παρέχει στήριξη και εμπειρογνωσία στις εθνικές αρχές επιβολής του νόμου με σκοπό την πρόληψη και την καταπολέμηση των σοβαρών εγκλημάτων που έχουν επιπτώσεις σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, της τρομοκρατίας και των μορφών εγκλήματος που θίγουν κοινό συμφέρον το οποίο καλύπτεται από πολιτική της ΕΕ. Από την έναρξη εφαρμογής του κανονισμού για την Ευρωπόλ του 2016, η επιχειρησιακή σημασία των καθηκόντων του οργανισμού έχει αλλάξει σημαντικά, και η επιχειρησιακή στήριξη που παρέχει εξακολουθεί να αυξάνεται, με την Ευρωπόλ να συμμετέχει πλέον σχεδόν σε κάθε μείζονα αντιτρομοκρατική έρευνα στην ΕΕ.

3.6. Στο πλαίσιο των εξελισσόμενων και όλο και πιο σύνθετων διασυννοιακών απειλών κατά της ασφάλειας, με δυσδιάκριτα όρια μεταξύ του φυσικού και του ψηφιακού κόσμου, καθώς και την εναπομένουσα σοβαρή απειλή της τρομοκρατίας στην Ευρώπη, η ενίσχυση των ικανοτήτων, των δυνατοτήτων και των εργαλείων της Ευρωπόλ για την αποτελεσματική στήριξη των κρατών μελών στην καταπολέμηση του σοβαρού εγκλήματος και της τρομοκρατίας θεωρείται τόσο ευπρόσδεκτη όσο και εγκαίρως απάντηση.

4. Ειδικές παρατηρήσεις

4.1. Η ΕΟΚΕ επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής σχετικά με την ενίσχυση της εντολής της Ευρωπόλ, καθώς η πρόταση επιδιώκει τη βελτίωση των διασφαλίσεων για την προστασία των δεδομένων και την ενίσχυση του ρόλου της Ευρωπόλ στον τομέα της έρευνας.

4.2. Η ΕΟΚΕ επικροτεί επίσης την προτεινόμενη επιχειρησιακή συνεργασία με τρίτες χώρες, καθώς και τη δυνατότητα συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς, ιδίως όσον αφορά την ανταλλαγή δεδομένων. Η ΕΟΚΕ δεν θεωρεί δυσανάλογη την πρόταση, η οποία καθιστά δυνατή τη συνεργασία με ιδιωτικούς φορείς. Αντίθετα, η πρόταση κρίνεται απολύτως αναγκαία, δεδομένης της συνεχούς εξέλιξης του διεθνούς εγκλήματος με τη χρήση του διαδικτύου και κινητών συσκευών. Οι εγκληματικές οργανώσεις χρησιμοποιούν όλο και περισσότερο διασυννοιακές υπηρεσίες που παρέχουν ιδιωτικοί φορείς για να επικοινωνούν και να

αναπτύσσουν παράνομες δραστηριότητες. Ωστόσο, επί του παρόντος, οι ιδιωτικοί φορείς δεν διαθέτουν σημείο επαφής σε επίπεδο ΕΕ, όπου θα μπορούσαν να αναφέρουν πληροφορίες που ενδέχεται να είναι χρήσιμες για τις ποινικές έρευνες. Η πρόταση αυτή αποσκοπεί στην κάλυψη αυτού του κενού. Πράγματι, η νομοθετική τροποποίηση παρέχει στην Ευρώπη τη δυνατότητα να ενεργεί ως σημείο επαφής και να εξετάζει, σε κεντρικό επίπεδο, το έγκλημα ή την υπόθεση που ερευνά το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη. Η ρύθμιση αυτή επιτρέπει την ανάπτυξη της αναγκαίας συνεργασίας μεταξύ της Ευρώπης και ιδιωτικών φορέων.

4.3. Με τις τροποποιήσεις προτείνεται η Ευρώπη να διαδραματίσει κομβικό ρόλο, βοηθώντας τα κράτη μέλη να αναπτύξουν νέες τεχνολογικές λύσεις βασισμένες στην τεχνητή νοημοσύνη, οι οποίες θα ωφελούσαν τις εθνικές αρχές επιβολής του νόμου σε ολόκληρη την ΕΕ. Η εξεύρεση καινοτόμων λύσεων αποτελεί σημαντικό μέρος της καταπολέμησης του διεθνούς εγκλήματος, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι αρχές που είναι αρμόδιες για την πρόληψη του εγκλήματος συμβαδίζουν με το εξελισσόμενο τοπίο. Αυτό μπορεί να γίνει μόνο μέσω συντονισμένης έρευνας. Συνεπώς, η ΕΟΚΕ στηρίζει τον προορατικό ρόλο της Ευρώπης στην παροχή κεντρικής στήριξης στις αρχές επιβολής του νόμου στα κράτη μέλη όσον αφορά i) τον εντοπισμό καινοτομιών και ii) την ανάπτυξη των αρμοδιοτήτων και των ικανοτήτων αυτών των αρχών, με τη χρήση τεχνολογιών και καινοτομιών που αναπτύσσονται εντός της ίδιας της ΕΕ, αντί να καταφεύγουν σε λύσεις ασφάλειας που προέρχονται από τρίτες χώρες.

4.4. Όσον αφορά την προστασία των δεδομένων των φυσικών προσώπων, οι αλλαγές αποσκοπούν στην αποτελεσματική διασφάλιση του πλήρους σεβασμού της προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των θεμελιωδών δικαιωμάτων κατά την επεξεργασία των διαφόρων τύπων δεδομένων. Η ΕΟΚΕ είναι επίσης της άποψης ότι η επεξεργασία δεδομένου προσωπικού χαρακτήρα ρυθμίζεται ήδη πολύ αυστηρά, και, συνεπώς, δεν υπάρχουν θέματα που πρέπει να επισημανθούν. Αντίθετα, η επικαιροποιημένη και εναρμονισμένη νομοθεσία θα καταστήσει δυνατή την αποτελεσματικότερη εξέταση των θεμάτων που σχετίζονται με την προστασία των δεδομένων, επιτυγχάνοντας παράλληλα ισορροπία με τις απαιτήσεις ασφάλειας των επιμέρους κρατών μελών και της ΕΕ στο σύνολό της.

4.5. Η ΕΟΚΕ επισημαίνει επίσης ότι, επί του παρόντος, η Ευρώπη δεν είναι σε θέση να παρέχει στις αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών απευθείας και σε πραγματικό χρόνο πληροφορίες που προέρχονται από τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς σχετικά με πρόσωπα για τα οποία υπάρχουν υποψίες ή έχουν καταδικαστεί για αξιόποινες πράξεις και τρομοκρατικά εγκλήματα. Συνεπώς, η πρόταση της Επιτροπής επιδιώκει να καλύψει αυτό το κενό ασφάλειας. Η ΕΟΚΕ εκφράζει εν προκειμένω την ικανοποίησή της, σε συνδυασμό με τη δημιουργία μιας νέας κατηγορίας καταχωρίσεων για αποκλειστική χρήση από την Ευρώπη σε συγκεκριμένες και σαφώς καθορισμένες περιπτώσεις και περιστάσεις.

4.6. Ωστόσο, η ΕΟΚΕ είναι της άποψης ότι η Επιτροπή μπορεί να χρειαστεί να λάβει ακόμη πιο τολμηρά μέτρα στο μέλλον για να διευρύνει την εντολή και το πεδίο αρμοδιοτήτων της Ευρώπης. Όπως αναγνωρίζεται στις προτάσεις, το έγκλημα έχει εξελχθεί, και τα πλέον επικίνδυνα εγκληματικά κυκλώματα είναι ολοένα και περισσότερο διακρατικά. Γι' αυτό είναι σημαντική η συνεργασία μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών και των αστυνομικών δυνάμεων. Είναι σημαντικό, με την πάροδο του χρόνου, η εντολή της Ευρώπης να προσαρμοστεί, ώστε η Ευρώπη να καταστεί ακόμη πιο κεντρικός παράγοντας της ευρωπαϊκής ασφάλειας.

4.7. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει ότι η ενίσχυση της ικανότητας της Ευρώπης πρέπει να περιλαμβάνει την ιεράρχηση των διασυνοριακών ερευνών, ιδίως όσον αφορά τις σοβαρές επιθέσεις κατά μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος και ερευνητών δημοσιογράφων που διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στην αποκάλυψη κρουσμάτων διαφθοράς, απάτης, κακοδιαχείρισης και άλλων παραπτώματων στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα. Αυτό συνάδει με το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του Ιουλίου 2020, το οποίο αναφέρεται σε ισχυρότερη εντολή ώστε να μπορεί η Ευρώπη να ζητεί την έναρξη διασυνοριακών ερευνών σε περιπτώσεις σοβαρών επιθέσεων κατά μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος και ερευνητών δημοσιογράφων⁽¹⁾.

4.8. Η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι η ενίσχυση των εξουσιών της Ευρώπης συνεπάγεται δέσμευση για αποδοτικότητα, διότι η κλίμακα επιτρέπει οικονομικά αποδοτικές προσπάθειες. Η περαιτέρω ενίσχυση της εντολής της Ευρώπης και η αύξηση των πόρων της αποτελεί αναγκαιότητα, προκειμένου η ευρωπαϊκή κοινωνία να αισθάνεται και να είναι προστατευμένη.

4.9. Η περαιτέρω ενίσχυση της εντολής της Ευρώπης, κατά την ΕΟΚΕ, συνεπάγεται την περαιτέρω ενίσχυση του συντονισμού μεταξύ των εθνικών υπηρεσιών επιβολής του νόμου και της Ευρώπης, η οποία επιβεβαιώνεται ως κέντρο ανάλυσης και καινοτομίας. Στο πλαίσιο αυτό, η προτεινόμενη νομοθεσία θεωρείται ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση. Ο συντονισμός μεταξύ της Ευρώπης και των κρατών μελών είναι καίριας σημασίας, και οι προτάσεις παρέχουν ισχυρή βάση για ενισχυμένο συντονισμό.

(1) Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 10ης Ιουλίου 2020, σχετικά με μια ολοκληρωμένη πολιτική της Ένωσης για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας [2020/2686 (RSP)].

4.10. Ωστόσο, η εγκληματική δραστηριότητα δεν σέβεται τα σύνορα, και, σε ένα όλο και πιο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον, η ΕΟΚΕ θέτει το ερώτημα εάν είναι καιρός να επιτραπεί στην Ευρωπόλ να ενεργεί με δική της πρωτοβουλία. Θα πρέπει η Ευρωπόλ να έχει το δικαίωμα να ξεκινά έρευνες και να αναπτύσσει προσωρικά δραστηριότητες επιβολής του νόμου στα κράτη μέλη; Αυτό δεν επιτρέπεται επί του παρόντος, αλλά οι εξελίξεις όσον αφορά την εγκληματική δραστηριότητα ενδέχεται να απαιτήσουν τη διεξαγωγή συζήτησης σχετικά με το κατά πόσο η Ευρωπόλ θα πρέπει να ξεκινά ποινικές έρευνες σε ευρύτερη κλίμακα.

4.11. Όπως αναφέρθηκε, οι προτάσεις αποτελούν ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση, καθώς διευρύνουν τον ρόλο της Ευρωπόλ ώστε να ανταποκρίνεται σε εξελισσόμενες καταστάσεις, αλλά το έργο της Ευρωπόλ θα εξακολουθήσει να βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στις δραστηριότητες και τις ενέργειες των κρατών μελών και στα δεδομένα που συγκεντρώνουν οι εθνικές υπηρεσίες επιβολής του νόμου. Ως εκ τούτου, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι η ανεξάρτητη επανεξέταση της αποτελεσματικότητας της Ευρωπόλ κατά την άσκηση των καθηκόντων και των δραστηριοτήτων της (που σε μεγάλο βαθμό εξαρτώνται και από την αποτελεσματικότητα των εθνικών υπηρεσιών επιβολής του νόμου) θα ήταν ιδιαίτερα σημαντική. Η επανεξέταση, η οποία ενδεχομένως διενεργείται από μια μικρή ομάδα συνταξιούχων ανώτερων στελεχών του δικαστικού σώματος και της αστυνομίας, θα εξετάσει επίσης τον τρόπο με τον οποίο οι εθνικές πρακτικές επιβολής του νόμου και η συλλογή δεδομένων επηρεάζουν τις αναλύσεις και τις εκτιμήσεις που εκπονεί η Ευρωπόλ, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο αυτό, με τη σειρά του, επηρεάζει τις δραστηριότητες επιβολής του νόμου σε εθνικό επίπεδο. Μια τέτοια επανεξέταση θα έπρεπε επίσης να λάβει υπόψη τις απόψεις της κοινωνίας των πολιτών, των κοινωνικών εταίρων και των σχετικών ενδιαφερόμενων φορέων, ιδίως των ομάδων και των ατόμων των οποίων η ζωή θα μπορούσε να επηρεαστεί άδικα ή αδικαιολόγητα από τις δραστηριότητες επιβολής του νόμου.

Βρυξέλλες, 9 Ιουνίου 2021.

Η Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Christa SCHWENG
